

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ / CURRICULUM VITAE

Christos Merantzas is Assistant Professor in the Department of Cultural Heritage Management and New Technologies of the University of Patras, where he teaches History of Civilizations. He studied Archaeology in the Universities of Ioannina (Greece), Louvain-la-Neuve (Belgium) and Paris I Panthéon-Sorbonne (France). He worked for the Archaeological Service of Greece, for the Foundation of the Hellenic World (Athens) and for the Laboratory of Archaeology of the University of Ioannina. He was visiting assistant professor during the academic years 2007-2009 in the Department of Language and Culture of the Gjirokastër University (Albania), where he taught Cultural Theory. He has worked as a teaching fellow at the Hellenic Open University, where he taught the introductory course to "Greek Civilization" (academic years 2008-2010).

One of his major research interest is post-Byzantine painting in the Balkan Peninsula from the 16th-19th centuries, with emphasis on the survival and diffusion of iconographic subjects of the Greco-Roman antiquity related to the notion of time, and on the blending of European and Islamic motifs in post-Byzantine iconography. His doctoral thesis dealt with the depiction of Psalms 148-150 in post-Byzantine painting and published in 2005 by Olkos Publications (Athens). A group of his articles discusses aspects of the cultural approach to the history of post-Byzantine iconography, with special emphasis on the cultural constitution of the imagery concerning the notions of time and space.

A collaborative work with Dr. Brigitte Pitarakis (CNRS, France) entitled *A Treasured Memory. Ecclesiastical Silver from Late Ottoman Istanbul in the Sevgi Gönül Collection*, Vehbi Koç Foundation, Istanbul 2006 (in English and Turkish) is devoted to the study of the material of ninety ecclesiastical silver objects from Istanbul workshops gathered by Sevgi Gönül, a collection now incorporated in the Sadberk Hanim Museum (Istanbul) [<http://www.sadberkhanimmuzesi.org.tr/>]. The above mentioned material bears testimony to the cosmopolitan character and artistic taste of Ottoman Istanbul in the period from the early eighteenth to the early twentieth century: [<http://constantinople.ehw.gr/forms/flemma.aspx?lemmaid=11045>].

One of the theses he sustained in his monograph *The place of Holiness and its Images. Reading Examples of the Local History of Epirus in the Post-Byzantine Period*, Publications of the University of Ioannina, Ioannina 2007 (in Greek), and also in his paper "Le tissu de soie comme représentation culturelle. Le cas de la peinture monumentale post-byzantine dans la Grèce du Nord-Ouest", *CIETA* 83 (2006), 6-21, has to do with the representation of silk fabrics, Ottoman, or Italian with an Ottoman design, in the monumental post-Byzantine painting of North-Western Greece.

His running research activity focuses on the study of the cultural history of the body and on the complexity of the symbolic relations that constitute both the substance of an aesthetically experienced ritualisation and the way in which a society builds its very identity on it, with special emphasis on the transition from the ancient Greek into the Byzantine world. The fruit of this research is a monograph entitled *The Inverted Dionysus. A Draft Body-theory of Aesthetic Self-constraint*, Smili, Athens 2011. A second essay entitled *The Cultural Components of the "Locus Sanctitatis". The Collection of Icons of the Monastery of Vyliza, Matsouki Epirus* was also published by Smili editions [December 2012]. He has just finished a book on the many images of alterity in Byzantine culture under the title *Ana-chora(-)tism: Forms of Otherness in the Byzantine Culture* (forthcoming). He is also interested in the Role of Computer-mediated Technologies in the formation of the cultural self.

Christos Merantzas has also participated in many congresses (see below recent participations) and translated into modern Greek the studies of reputed French anthropologists of ancient Greece: F. Frontisi-Ducroux, *Dédale. Mythologie de l'artisan en Grèce ancienne*, Éditions de la Découverte & Syros, Paris 2000; P. Vidal-Naquet, *Le miroir brisé. Tragédie athénienne et politique*, Les Belles Lettres, Paris 2001; P. Vidal-Naquet, *L'Atlantide. Petite histoire d'un mythe platonicien*, Les Belles Lettres, Paris 2005.

Ο Χρήστος Δ. Μεράντζας είναι Επίκουρος Καθηγητής (ΦΕΚ 46/21-01-2013, τ. Γ΄) στο Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος & Νέων Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και διδάσκει *Ιστορία των Πολιτισμών*. Έχει κάνει σπουδές Αρχαιολογίας στα Πανεπιστήμια Ιωαννίνων, Louvain-la-Neuve (Βέλγιο) και Paris I (Γαλλία). Είναι διδάκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και μεταδιδάκτορας του ιδίου Πανεπιστημίου. Έχει διατελέσει υπότροφος της Βελγικής Κυβέρνησης και του Κοινοφελούς Ιδρύματος «Λίλιαν Βουδούρη». Έχει εργαστεί στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και στο Εργαστήριο Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας). Έχει διδάξει κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2007-2008 και 2008-2009, ως επισκέπτης καθηγητής, στο Τμήμα Γλώσσας, Λογοτεχνίας & Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Αργυροκάστρου (Αλβανία) το μάθημα *Πολιτισμική θεωρία*. Υπήρξε επίσης μέλος ΣΕΠ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στη θεματική ενότητα *Ελληνικός Πολιτισμός* για τα ακαδημαϊκά έτη 2008-2009 και 2009-2010.

Το συγγραφικό του έργο περιλαμβάνει τις μελέτες: 1. *Η εικονογράφηση των Αίνων στη μεταβυζαντινή μνημειακή ζωγραφική του ελλαδικού χώρου (16ος-18ος αι.). Η συμβολική θεώρηση της έννοιας του χρόνου στην Οικουμένη και στο Σύμπαν*, Κέντρο Ερευνών Παράδοσης και Πολιτισμού & Εκδόσεις Ολκός, Ιωάννινα 2005, 2. *A Treasured Memory. Ecclesiastical Silver from Late Ottoman Istanbul in the Sevgi Gönül Collection*, Vehbi Κος Foundation, Istanbul 2006 (αγγλικά και τουρκικά) [σε συνεργασία με την ερευνήτρια στο CNRS (Γαλλία), δρ. Brigitte Pitarakis], 3. *Ο τόπος της αγιότητας και οι εικόνες του. Παραδείγματα ανάγνωσης της τοπικής ιστορίας της Ηπείρου κατά τη μεταβυζαντινή περίοδο*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2007, 4. Χρήστος Δ. Μεράντζας (επιμέλεια), *Πρακτικά Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου για τα Τζουμέρκα: «Ο Τόπος, η Κοινωνία, ο Πολιτισμός. Διάρκειες και Τομές»*, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων-Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2009.

Ένα μέρος της αρθρογραφίας του διαπραγματεύεται ζητήματα που αφορούν στην πολιτισμική προσέγγιση της ιστορίας της μεταβυζαντινής εικονογραφίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην πολιτισμική συγκρότηση των εικόνων που σχετίζονται με τις έννοιες του χώρου και του χρόνου. Το υλικό αυτό εστιάζει στη συγκριτική μελέτη των μεταβυζαντινών ιδιοποιήσεων της ελληνορωμαϊκής εικονογραφίας του χώρου και χρόνου.

Η τρέχουσα ερευνητική του δραστηριότητα εστιάζει στη μελέτη της πολιτισμικής ιστορίας του σώματος, με έμφαση στη μετάβαση από τον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό κόσμο στον βυζαντινό. Καρπός της έρευνας αυτής είναι το πόνημα με τίτλο: *Ο αντεστραμμένος Διόνυσος. Σχεδιάσμα μιας σωματοθεωρίας αλγαισθητικού αυτοκαταναγκασμού*, Σμίλη, Αθήνα 2011. Από τις ίδιες εκδόσεις έχει κυκλοφορήσει και ένα δεύτερο πόνημα, που αφορά στην πολιτισμική διαχείριση και έκδοση μιας σημαντικής συλλογής μεταβυζαντινών εικόνων, με τίτλο: *Οι πολιτισμικές συνιστώσες του «τόπου της αγιότητας»*. Η συλλογή εικόνων της μονής Βύλιζας Ματσουκίου, Σμίλη, Αθήνα 2012.

Έχει παράλληλα ολοκληρώσει μια μονογραφία, η οποία ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια του *Αντεστραμμένου Διόνυσου*, με θέμα την ετερότητα στον βυζαντινό πολιτισμό και τίτλο: *Αναχωρά(-η)ση. Μορφές ετερότητας στον βυζαντινό πολιτισμό* [υπό έκδοση, Σμίλη αρχές 2014].

Στα πιο πρόσφατα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντάσσεται η μελέτη του ρόλου και της επίδρασης των ψηφιακών τεχνολογιών στη συγκρότηση του πολιτισμικού εαυτού (βλ. πρόσφατες ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια).

Έχει επίσης μεταφράσει στα ελληνικά τα βιβλία των Γάλλων ελληνιστών: Φρανσουάζ Φροντιζί-Ντυκρού, *Ο Δαίδαλος. Η μυθολογία του τεχνίτη στην αρχαία Ελλάδα*, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2002, Πιερ Βιντάλ-Νακέ, *Ο θρυμματισμένος καθρέφτης. Αθηναϊκή τραγωδία και*

πολιτική, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2003, Πιερ Βιντάλ-Νακέ, *Η Ατλαντίδα. Μικρή ιστορία ενός πλατωνικού μύθου*, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2006.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ / PUBLICATIONS

I. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ/MONOGRAPHS:

1. Χρήστος Δ. Μεράντζας, *Ανα-χώρα(-η)ση: Μορφές ετερότητας στον βυζαντινό πολιτισμό*, Σμίλη, Αθήνα 2014 (υπό έκδοση) [in Greek and English]
Christos D. Merantzas, *Ana-chora(-i)tism: Forms of Otherness in the Byzantine Culture*, Smili, Athens 2014 (forthcoming).

2. Χρήστος Δ. Μεράντζας, *Οι πολιτισμικές συνιστώσες του «τόπου της αγιότητας». Η συλλογή εικόνων της μονής Βύλιζας Ματσουκίου*, Σμίλη, Αθήνα 2012 [in Greek with an extensive English summary].
Christos D. Merantzas, *The Cultural Components of the "Locus Sanctitatis". The Collection of Icons of the Monastery of Vyliza, Matsouki Epirus*, Smili, Athens 2012.

3. Χρήστος Δ. Μεράντζας, *Ο αντεστραμμένος Διόνυσος. Σχεδιάσμα μιας σωματοθεωρίας αλγαισθητικού αυτοκαταναγκασμού*, Σμίλη, Αθήνα 2011 [in Greek with English summary].
Christos D. Merantzas, *The Inverted Dionysus. A Draft Body-theory of Algaesthetic Self-constraint*, Smili, Athens 2011.

4. Χρήστος Δ. Μεράντζας, *Ο "τόπος της αγιότητας" και οι εικόνες του. Παραδείγματα ανάγνωσης της τοπικής ιστορίας της Ηπείρου κατά τη μεταβυζαντινή περίοδο*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2007 [in Greek].
Christos D. Merantzas, *The "Locus Sanctitatis" and its Images. Examples of Reading the Local History of Epirus, Greece, in the Post-Byzantine Period*, University of Ioannina, Ioannina 2007.

5. Christos Merantzas, *A Treasured Memory. Ecclesiastical Silver from Late Ottoman Istanbul in the Sevgi Gönül Collection*, Vehbi Koç Foundation-Sadberk Hanım Museum, Istanbul 2006, In collaboration with Dr. Brigitte Pitarakis (CNRS, France) [in English and Turkish].

6. Χρήστος Δ. Μεράντζας, *Η εικονογράφηση των Αίνων στη μεταβυζαντινή μνημειακή ζωγραφική του ελλαδικού χώρου (16ος-18ος αι.). Η συμβολική θεώρηση της έννοιας του χρόνου στην Οικουμένη και στο Σύμπαν*, Ολκός, Ιωάννινα 2005 [in Greek].
Christos D. Merantzas, *The Illustration of Psalms 148-150 in the Post-Byzantine Monumental Painting of Greece (16th-18th century). The Symbolic Concept of Time in the Oecumene and the Universe*, Olkos, Ioannina 2005.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ / EDITING:

Α΄ επιστημονικό συνέδριο για τα Τζουμέρκα: Ο τόπος, η κοινωνία, ο πολιτισμός: Διάρκειες και τομές, 23 - 25 Ιουνίου 2006, επιμέλεια και εισαγωγή Χ. Δ. Μεράντζας, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων-Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Αθήνα 2008 [in Greek].
Christos D. Merantzas (ed.), *1st Scientific Congress for the Region of Tzoumerka, Epirus: Place, Society, Culture: Continuities and Discontinuities, 23 - June 25, 2006*, Historical and Folklore Society of Tzoumerka-University of Ioannina, Athens 2008.

III. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ / TRANSLATIONS:

1. Pierre Vidal-Naquet, *Η Ατλαντίδα. Μικρή ιστορία ενός πλατωνικού μύθου*, Ολκός, Αθήνα 2006.

2. Pierre Vidal-Naquet, *Ο θρυμματισμένος καθρέφτης. Αθηναϊκή τραγωδία και πολιτική*, Ολκός, Αθήνα 2003.
3. Françoise Frontisi-Ducroux, *Ο Δαίδαλος. Η μυθολογία του τεχνίτη στην αρχαία Ελλάδα*, Ολκός, Αθήνα 2002.

IV. ΑΡΘΡΑ / JOURNAL PAPERS:

1. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η μεταβυζαντινή πολιτιστική κληρονομιά του Συρράκου Ιωαννίνων: Καταγραφή του επεισακτου αποθέματος φορητών εικόνων [Le patrimoine culturel post-byzantin de Syrrako en Épire: L'enregistrement des icônes importées], *Πρακτικά ημερίδας με θέμα*: «Συρράκο: Μελετώντας την παρουσία του στο χρόνο και το χώρο. Διήμερο συνέδριο 21-22 Ιουλίου 2012. Συνεδριακό Κέντρο Συρράκου Κώστας Κρυστάλλης», [υπό έκδοση].
βλ. / Voir: <http://christosmerantzas.blogspot.gr/p/syrrako-in-place-and-time.html>

2. Christos Merantzas, The Cultural Construction of the Byzantine Identity: The Case of "Islamophobia", Proceedings of the Symposium *Byzantium and the Arab World: Encounter of Civilizations* [The Proceedings of the Symposium will be published in an edited volume by Aristotle University of Thessaloniki, 2013].

βλ. / See: <http://christosmerantzas.blogspot.gr/p/international-symposium-byzantium-and.html>

3. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Πολιτισμός και επικοινωνία, στο Masson, M.-P., - Καψωμένος, Ε., (επιμ.), *Το Βιβλίο του Άρη. Μνήμη Άρη Αλεξάκη*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Université Paul-Valéry Montpellier III, Ιωάννινα - Montpellier 2012, 339-350 [in Greek].

4. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η παρουσία ασιατικών εικονογραφικών στοιχείων στο πολιτισμικό περιβάλλον της επονομαζόμενης «Σχολής της ΒΔ Ελλάδας». Το ζωγραφικό θέμα της *materia informis*, στο Σταυράκος, Χ., (επιμ.), *Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Σινο-ελληνικών Σπουδών. Σχέσεις ελληνικού και κινεζικού κόσμου*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2008, 183-207, εικ. 1-8 [in Greek].

Christos D. Merantzas, The Presence of Asiatic Iconographic Elements in the Cultural Milieu of the So-called "School of NW Greece". The Iconographic Motif of "Materia Informis", in C. Stavrakos (ed.), *Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Σινο-ελληνικών Σπουδών. Σχέσεις ελληνικού και κινεζικού κόσμου*, University of Ioannina, Ioannina 2008, 183-207, fig. 1-8.

5. Christos D. Merantzas, Le tissu de soie comme représentation culturelle: Le cas de la peinture monumentale post-byzantine dans la Grèce du Nord-Ouest, *Bulletin du CIETA* 83 (2006), 6-21, fig. 1-34 [in French].

6. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Ο φθοροποιός κύκλος του Μάταιου Βίου: Επιβίωση ενός πολιτισμικού σχήματος της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας στη βυζαντινή και τη μεταβυζαντινή τέχνη, στο Π. Νούτσος (επιμ.), *Μορφές κατανόησης και διαχείρισης του χρόνου*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2005, 79-102, εικ. 1-17 [in Greek].

Christos D. Merantzas, The Deleterious Cycle of Vain Life: The Surviving of a Cultural Motif of the Greco-Roman Antiquity in the Byzantine and Post-Byzantine Art, in P. Noutsos (ed.), *Μορφές κατανόησης και διαχείρισης του χρόνου*, University of Ioannina, Ioannina 2005, 79-102, fig. 1-17.

7. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η ζωγραφική του Αγίου Αθανασίου (1584) στην Κάτω Μερόπη Πωγωνίου, *Δωδώνη* 33 (2004), 77-174, σχ. 1, εικ. 1-68 (σε συνεργασία με την Ι. Κωστή στην οποία ανήκουν οι σελίδες 159-167) [in Greek].

Christos D. Merantzas, The Mural Painting of St. Athanasius (1584) in Kato Meropi of Pogoni (Epirus), *Δωδώνη* 33 (2004), 77-174, fig. 1-68 (in collaboration with Ioanna Kosti).

8. Χρήστος Δ. Μεράντζας, “Είναι και γίνεσθαι” στη μεταβυζαντινή εικονογραφία, στο Α. Παλιούρας (επιμ.), *Μίλτος Γαρίδης (1926-1996) ΑΦΙΕΡΩΜΑ*, τ. Β΄, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2003, 427-441, εικ. 1-4 [in Greek].

Christos D. Merantzias, “Being” and “Becoming” in Post-Byzantine Iconography, in A. Paliouras (ed.), *Μίλτος Γαρίδης (1926-1996) ΑΦΙΕΡΩΜΑ*, II, University of Ioannina, Ioannina 2003, 427-441, fig. 1-4.

9. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η μεταβυζαντινή εικόνα του σκελέθρου. Το δίλημμα της οργανικής ή πνευματικής επιλογής και η αποπροσωποποίηση του ανθρώπου απέναντι στο θάνατο, *Δωδώνη* 32 (2003), 353-388, εικ. 1-20 [in greek].

Christos D. Merantzias, The Post-Byzantine Representation of the Human Skeleton. The Dilemma of Organic or Spiritual Choice and the Depersonalization of Human Being Facing Death, *Δωδώνη* 32 (2003), 353-388, fig. 1-20.

10. Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η αντίληψη του χρόνου στην παράσταση των ψαλμών 148-150, *Δωδώνη* 30 (2001), 237-288, εικ. 1-8 [in Greek]

Christos D. Merantzias, The Perception of Time in the Representation of Psalms 148-150, *Δωδώνη* 30 (2001), 237-288, fig. 1-8.

V. ΛΗΜΜΑ / LEMMA:

11. Εκτενές λήμμα για την αργυροχοΐα και τη χρυσοχοΐα των ορθοδόξων της Κωνσταντινούπολης την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας, *Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού-Κωνσταντινούπολη*

[Extensive lemma on the silversmith production of the Orthodox community of Istanbul in the last Ottoman period] URL: <<http://www.ehw.gr/l.aspx?id=11045>>

V. ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ/ RECENT INTERNATIONAL CONFERENCES WITH COMMUNICATION AND FULL PAPER:

1. The Role of Computer-mediated Technologies in the Formation of the Cultural Self: Embodiment, Identity and Community, *International Conference on Education, Culture and Identity*, Sarajevo 6-8 July 2013.

See: <http://www.ius.edu.ba:8080/iceci/>

<http://www.ius.edu.ba/Default.aspx?tabid=1844>

2. Claude Lévi-Strauss Going on a Journey to Byzantium: From Last Judgement to Paradise, *International Conference Philosophy and Crisis. Responding to Challenges to Ways of Life in the Contemporary World*, Ioannina, 28-30 July 2013.

See: <http://philosophyandcrisis.blogspot.gr/>

3. From Real to Digital-mediated Objects: Reflections Upon the Digital Reproduction of Archaeological Objects, *VIRTUAL ARCHAEOLOGY: Museums & Cultural Tourism 2013*, Delphi, 25-28 Sept. 2013. See:

<http://vamct13.syros.aegean.gr/aims-scope.shtml>

4. Plato's Chora Documented Inside the Monastery of Chora (Cariye Camii), *ISTYAM Symposium*, Istanbul, 1-5 October 2013

See: <http://www.istryam2013.yildiz.edu.tr/enindex.htm>